

**Tragiczne pożądanie w opowiadaniach baśniowych *O ojcu i córce* i
Andronice Marii Komornickiej**

Szkic poświęcony jest analizie i interpretacji dwóch tekstów autorstwa Marii Komornickiej – poetki i pisarki Młodej Polski, w ostatnich latach na nowo odkrytej przez dyskurs feministyczny, słynnej przede wszystkim jako niezwykle przypadkowy przypadek kulturowej zmiany płci. (W roku 1907 Komornicka ogłasza się za mężczyznę, którym pozostaje niemalże do końca życia). Zanalizowane przy pomocy psychoanalitycznego i genderowego instrumentarium opowiadania o *O*

156

Brigitta Helbig-Mischewski

ojcu i córce oraz *Andronice* pochodzą z wydanego w 1900 roku tomu *Baśnie i psalmodie*. Ich tematem jest zniewolenie kobiety przez struktury rodziny patriarchalnej oraz jej 'krwawa zemsta' nie wykraczająca jednak, jak się okazuje, ani poza wytyczony przez patriarchy schemat przemocy ani poza obowiązujące wzory kobiecości (*femme fatale*). W centrum obu baśni stoją związki rodzinne (ojciec-matka-córka) oraz erotyczne. Przedmiotem zainteresowania niniejszego szkicu są nie tylko teksty literackie, lecz również ich ewidentny związek z tekstem życia (biografia) Marii Komornickiej, polegający nie tyle na odwzorowaniu biograficznych realiów w sztuce, ile na wypracowaniu strategii pozwalających na przeżycie i wytyczających dalszą drogę egzystencji autorki.

Tragisches Begehren in den Märchenerzählungen "O ojcu i córce" und "Andronice" von Maria Komornicka.
In: Polonistik im deutschsprachigen Bereich.
Hrsg. Danuta Rytel-Kuc, Wolfgang F. Schwarz, Hans-Christian Trepte. Hildesheim 2005, 133-156